

การจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรมของประเทศนิวซีแลนด์:
ความสำเร็จของการศึกษาภายใต้ชายคาของความหลากหลาย

New Zealand Education in a Pluralistic Society:
The Successes of Education Management in the Multicultural Context

สุกัญญา สมมณิดวง, คำนึง เจนการ, ชันธิชัย อธิเกียรติ และ อุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์

Sukanya Sommaneedoung, Khamnueng Jenkarn, Khanchai Athikiat and Udomluk Koolsriroj

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Doctor of Philosophy in Curriculum and Instruction Program, Kasetsart University

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งนำเสนอเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรมของประเทศนิวซีแลนด์: ความสำเร็จของการศึกษาภายใต้ชายคาของความหลากหลาย โดยศึกษาจากนโยบายการศึกษา ระบบการศึกษา หลักสูตรแห่งชาติและระบบการบริหารจัดการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ ประกอบด้วย (1) นโยบายการศึกษา (2) ระบบการศึกษา (3) หลักสูตรแห่งชาติ (4) ระบบการบริหารจัดการศึกษา ข้อเรียนรู้ที่น่าสนใจคือ การจัดการเรียนการสอนแบบพหุวัฒนธรรมของประเทศนิวซีแลนด์ มีกระบวนการที่ถือว่าประสบความสำเร็จ และมีความครอบคลุม พร้อมทั้งได้รับความร่วมมือจากส่วนงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการศึกษาจะพบว่า การจัดการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์นั้นเอื้อต่อความหลากหลายของผู้เรียน ตั้งแต่ระบบบริหารจัดการ หลักสูตร การเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งเห็นว่าครบทั้งระบบ

คำสำคัญ: การจัดการศึกษา, พหุวัฒนธรรม

Abstract

This article is aimed at presenting education management in the multicultural context of New Zealand in a pluralistic society. Four mainstream issues were studied; (1) the education policy (2) the education system (3) the national curriculum and (4) the education management methods of the New Zealand education system. This study has found one interesting outcome is that the management in the multicultural context of New Zealand education not only achieved success and inclusion but also support from both government and non-government organizations. Furthermore, the education management principles provided well for the diversity of learners starting from the administration, curriculum, pedagogy, and visual aids. The overall assessment indicates that these education management principles were integrated throughout the whole education system.

Keywords: education management, multicultural

บทนำ

นิวซีแลนด์ดินแดนการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม

หากถามคนไทยว่า ประเทศใดในโลกที่สนใจอยาก จะเดินทางไปศึกษาต่อ ประเทศนิวซีแลนด์คงเป็นหนึ่งใน ประเทศที่ติดอันดับความน่าสนใจในด้านการศึกษามาก แนนอน “ดินแดนแห่งเมฆยาวสีขาว” ตามความหมาย ของชื่อนิวซีแลนด์ในภาษาเมารี (Aotearoa) นั่นถือเป็น หนึ่งในสามประเทศที่สงบสุขมากที่สุดตามดัชนีสันติภาพ โลก ขณะเดียวกัน ก็เป็นหนึ่งในประเทศที่ทันสมัยที่สุด ของโลก ตาม “ดัชนีนวัตกรรมระดับโลก” ในปี 2016 อีก ด้วย (Soumitra, et al., 2016) ส่วนในด้านการศึกษานั้น ข้อมูลจากการสำรวจประเมินคุณภาพการศึกษา โดยองค์กร ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development-- OECD) ซึ่งใช้ข้อสอบ PISA (Program for International Student Assessment) ซึ่งเป็นรูปแบบการวัดผลที่เน้นวัดความรู้ใน การแก้ปัญหาและการใช้ภาษา พบว่า ในปี 2015 นักเรียน ในประเทศนิวซีแลนด์มีศักยภาพด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์อยู่ในอันดับต้นๆ ของโลก (อันดับที่ 12) นอกจากนี้ ข้อมูลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยระดับโลก 500 อันดับ ในปี 2015/2016 มหาวิทยาลัยในประเทศ นี้ติดอันดับถึง 8 แห่งอีกด้วย อาจเนื่องเพราะได้รับเม็ดเงินลงทุนด้านการศึกษากว่า 5% ของจีดีพี นับว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงมาก ซึ่งก็ทำให้ไม่เพียงแต่การศึกษาในประเทศจะ ก้าวหน้าเท่านั้น แต่การเปิดรับนักเรียนต่างชาติก็พบว่า ร้อย ละ 16 ของนักเรียนในระดับอุดมศึกษามาจากต่างประเทศ มีสัดส่วนสูงถึง 1 ต่อ 5 (Ministry of Education, 2016)

ประเทศนิวซีแลนด์นั้น แม้จะมีพื้นที่ขนาดเดียวกับ ประเทศญี่ปุ่นหรือประเทศอังกฤษ แต่ก็มีคนอาศัยอยู่ กันหลายเชื้อชาติ ทั้งชาวยุโรปและชาวเมารีรวมถึงลูก ครึ่งและชาวเอเชีย การที่นิวซีแลนด์เป็นประเทศที่เปิด รับผู้คนต่างเชื้อชาติ ต่างวัฒนธรรม เป็นปัจจัยส่วนหนึ่ง ที่ได้ช่วยหล่อหลอมให้ผู้ที่มาเรียนที่นิวซีแลนด์มีความคิด ที่เปิดกว้างต่อความแตกต่างและความหลากหลายเป็น อย่างดี ตลอดจนพร้อมที่จะเรียนรู้เริ่มสิ่งใหม่ เพื่อนำไป ปรับใช้ในการเรียน การทำงาน หรือการดำรงชีวิตได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ท่ามกลางความหลากหลายของวัฒนธรรม ที่ต่างก็มีสิทธิเสรีภาพที่เท่าเทียมกัน การจัดการกับระบบ

การศึกษาจึงเป็นสิ่งที่นักวิชาการและนักการศึกษาควร เข้าไปศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

ผู้เรียนหลากหลายเชื้อชาติส่งผลให้โรงเรียนต้องปรับตัว

จากสภาพภูมิศาสตร์และความเอาใจใส่ใน ประสิทธิภาพการศึกษา ทำให้ผู้คนจากทั่วโลกสนใจอพยพ ย้ายถิ่นฐานมาอยู่ในประเทศนิวซีแลนด์ นักเรียนบางกลุ่ม เลือกเดินทางมาศึกษาต่อ ซึ่งนอกจากจะได้ความรู้และ ภาษาแล้วยังได้วัฒนธรรมอันหลากหลายเป็นของแถมอีก ด้วย พลเมืองส่วนใหญ่เป็นชาวยุโรปที่อพยพย้ายถิ่นฐานมา ในช่วงแรก รองลงมาเป็นชาวเมารีชนพื้นเมืองเดิม ต่อมา เริ่มมีชาวเอเชียและกลุ่มแปซิฟิก (Pasifika) อพยพเข้ามาซึ่ง เป็นกลุ่มที่มีการเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็ว และสุดท้ายกลุ่ม ชาตินิยมที่มีมาอย่างไม่ขาดสาย ส่งผลให้นักเรียนในแต่ละ ระดับชั้น แต่ละห้องเรียนมีความหลากหลายวัฒนธรรม มากยิ่งขึ้น โรงเรียนบางแห่งในเมือง Auckland มีสัดส่วน นักเรียนเชื้อสายเอเชียสูงถึงร้อยละ 66 เมื่อนักเรียนมีภูมิ หลังวัฒนธรรมที่หลากหลายครูก็เริ่มต้องปรับตัว ครูใน ประเทศนิวซีแลนด์นั้นมียาได้สูงสุดเป็นอันดับที่ 4 หาก เทียบกับกลุ่มประเทศที่อยู่ในองค์กรเพื่อความร่วมมือและ พัฒนาทางเศรษฐกิจ แต่รายได้กับผลงานก็สมเหตุสมผล กัน ครูนิวซีแลนด์สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ มีกลยุทธ์ในการสอนและการใช้สื่อหรือเครื่อง มือต่างๆ ที่สอดคล้องกับหลักสูตรของชาติจนกระทั่งเกิด ผลลัพธ์ที่ปรากฏในการสอบ PISA นั่นเอง จากปัจจัยด้าน ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของนักเรียนในแต่ละห้องนั้น ส่งผลให้กระทรวงศึกษาธิการได้เพิ่มคุณสมบัติที่จำเป็นของ ครู นอกเหนือจากองค์ความรู้ด้านวิชาการ คือ ครูจะต้อง มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของวัฒนธรรม กับการศึกษา และสามารถจัดการศึกษาห้องเรียนที่มีความ หลากหลายทางวัฒนธรรมได้ ซึ่งจะช่วยให้สามารถเข้าถึง นักเรียนได้มากขึ้น (Ministry of Education, 2016a) เมื่อ ครูสามารถจัดการห้องเรียนได้ นักเรียนต่างวัฒนธรรมก็ สามารถเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างเข้าใจและมีความสุข

รูปแบบการจัดการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์

ประเทศนิวซีแลนด์มีนโยบายการศึกษา ระบบการ ศึกษา หลักสูตรแห่งชาติและระบบการบริหารจัดการศึกษา

(Ministry of Education, 2016) ดังนี้

1. นโยบายการศึกษา

นโยบายและกลยุทธ์การจัดการศึกษาของนิวซีแลนด์ มุ่งหมายจะยกระดับการศึกษาให้มีมาตรฐานที่ทันสมัยระดับโลก เน้นการสร้างระบบการศึกษาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศ มุ่งผลิตผู้นำและประชาชนสำหรับศตวรรษที่ 21 เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ปัญหา ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น พัฒนาศักยภาพทั้งทางด้านวิชาการและด้านอาชีวศึกษา ในรอบ 20 ปีมานี้ การศึกษาในนิวซีแลนด์ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายใต้การกำกับดูแลหลักสูตรและการประเมินการเรียนการสอนตามวิธีการที่ได้รับการรับรองตามหลักฐานของการวิจัย อีกทั้ง นิวซีแลนด์ยังมีหน่วยงานการศึกษาที่กำกับดูแล สร้างความเข้าใจ เน้นการพัฒนาอาชีพสำหรับผู้บริหารและครู เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ที่มีอัตราผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นอกจากนี้ นิวซีแลนด์ยังมีเครือข่ายเพื่อการเชื่อมต่อการศึกษาระหว่างประเทศที่แข็งแกร่ง และได้รับความสนใจจากต่างประเทศเป็นอย่างมาก

2. ระบบการศึกษา

โครงสร้างระบบการศึกษาของนิวซีแลนด์จะเริ่มที่ระดับประถมศึกษา (primary) ซึ่งจะมีการเปิดสอนวิชาที่หลากหลาย โดยแต่ละโรงเรียนสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการสอนได้เอง โดยยึดจากโครงสร้างหลักของกระทรวงศึกษาธิการ ระบบการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมเกือบทุกแห่งของนิวซีแลนด์จะสอดคล้องกัน ไม่ว่าจะเป็นคุณสมบัติในการเข้ารับการศึกษ หลักสูตรการสอน มาตรฐานของการศึกษา ตลอดจนสาขาวิชาต่างๆ ที่ออกแบบมาเพื่อให้มั่นใจได้ว่านักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามมาตรฐานของ National Certificate of Educational Achievement ทั้งนี้ระบบการเรียนของที่นี่ยังสอดคล้องและสามารถปรับใช้กับระบบการเรียนในระดับมัธยมในประเทศอื่นๆ อีกด้วย

ระบบการศึกษาของนิวซีแลนด์แบ่งได้ 3 ระดับ คือ (1) การศึกษาระดับปฐมวัย (2) การศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (3) การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีลักษณะการจัดการศึกษา (TIECA, 2016) ดังนี้

1. การศึกษาระดับปฐมวัย (early childhood education)

เด็กสามารถมีส่วนร่วมในการศึกษาระดับปฐมวัยตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุเข้าโรงเรียน แม้จะไม่ได้บังคับ (การศึกษาภาคบังคับคือตั้งแต่ 6 – 16 ปี) แต่ร้อยละ 95 ของเด็กหรือเด็กส่วนใหญ่ในประเทศก็เข้ารับการศึกษาระดับปฐมวัยทั้งสิ้น ซึ่งการศึกษาในระดับนี้จะใช้หลักสูตรปฐมวัยของแห่งชาติ (early childhood curriculum: Te Whariki) ทั้งนี้ รัฐบาลยังมีทุนสนับสนุนการศึกษาให้แก่ผู้ปกครองของเด็กที่อายุระหว่าง 3 - 5 ขวบ ให้เป็นค่าใช้จ่ายในใช้บริการการศึกษาให้แก่เด็ก ตั้งแต่ 6 ชั่วโมงต่อวัน แต่ไม่เกิน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยผู้ปกครองสามารถเลือกให้บุตรเรียนที่สถานศึกษา หรือจะสอนเองที่บ้านก็ได้

2. การศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (primary and secondary education)

การศึกษาในระดับที่สองนี้ เด็กจะได้มีโอกาสเรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ตั้งแต่อายุ 5 – 19 ปี ในโรงเรียนของรัฐ ทั้งนี้ เด็กจะต้องเป็นพลเมืองนิวซีแลนด์หรือมีถิ่นที่อยู่ถาวรระหว่างการศึกษภาคบังคับ (อายุ 6 - 16 ปี) การศึกษาประถมศึกษาเริ่มต้นที่ปีที่ 1 จนถึงปีที่ 8 (อายุระหว่าง 5 - 12 ปี) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเริ่มจากปีที่ 9 จนถึง ปีที่ 13 (อายุระหว่าง 13 - 18 ปี)

โรงเรียนมัธยมในนิวซีแลนด์เกือบทั้งหมดเป็นโรงเรียนของรัฐ และได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐบาล ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนสหศึกษา มีเพียงประมาณ 10 เปอร์เซนต์เท่านั้นที่เป็นโรงเรียนหญิงล้วน หรือ ชายล้วน โดยส่วนใหญ่ักเรียนต่างชาติที่มาเรียนในนิวซีแลนด์ จะมาเรียนในระดับมัธยมปลายในชั้นปีที่ 11-13 (อายุ 15-18 ปี) เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่ประเทศนิวซีแลนด์ หรือประเทศอื่นๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษ รวมถึงวุฒิการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในหลายๆภูมิภาคทั่วโลก

นอกจากโรงเรียนส่วนใหญ่ของรัฐแล้ว ยังมีโรงเรียนแบบเอกชนอยู่บ้างซึ่งจะมีการพัฒนาหลักสูตรและโปรแกรมการเรียนรู้ของตัวเอง โดยไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามหลักสูตรของชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) และอาจจะมิชุดแต่งกายเป็นของตัวเอง มีการกำหนดจุดมุ่งหมายและ

วัตถุประสงค์ที่จะสะท้อนให้เห็นคุณค่าของตนเองโดยเฉพาะ โรงเรียนเหล่านี้อาจจะสอนปรัชญาที่เฉพาะเจาะจงหรือเป็นโรงเรียนทางศาสนา ซึ่งจะได้รับเงินทุนจากรัฐบาลบางส่วน แต่จะได้รับทุนส่วนใหญ่ผ่านการเรียกเก็บเงินค่าเล่าเรียนจากผู้ปกครอง

3. การศึกษาขั้นสูง (higher education)

ภายหลังจากที่นักเรียนจบระดับ Year12 หรือ 13 แล้ว สามารถเข้าเรียนต่อดังนี้

- ระดับประกาศนียบัตร (certificate) ใช้เวลาประมาณ 6 เดือน - 2 ปี ขึ้นอยู่กับคณะและสาขา

- ระดับอนุปริญญา (diploma) ใช้เวลาประมาณ 1 - 3 ปี ขึ้นอยู่กับคณะและสาขา

- ระดับปริญญาตรี (bachelor degree) ใช้เวลาประมาณ 3 - 5 ปี ขึ้นอยู่กับคณะและสาขา

สำหรับการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในประเทศนิวซีแลนด์นั้น นักศึกษาต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษค่อนข้างดี ทั้งยังต้องมีผลการเรียนในระดับที่สถาบันต้องการ โดยการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษานั้นจะสามารถแบ่งแยกได้เป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ การศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย และ การศึกษาต่อในสถาบันเทคโนโลยีและโพลิเทคนิค

การศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี สถาบันการศึกษาจะมีการสอนเนื้อหาทางวิชาการและทฤษฎีอย่างลึกซึ้งในสาขาที่นักศึกษาเลือกเรียน ดังนี้

- ระดับปริญญาโท ใช้เวลาประมาณ 1 - 2 ปี ขึ้นอยู่กับคณะและสาขา

- ระดับปริญญาเอก ใช้เวลาประมาณ 3 - 5 ปี ขึ้นอยู่กับคณะและสาขา

หากนักศึกษาสมัครเข้าเรียนต่อไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมาตอนปริญญาตรี หรือ ขาดคุณสมบัติบางอย่างตามที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนด อาจจะต้องเรียนหลักสูตร Graduate Certificate / Graduate Diploma / Postgraduate Certificate หรือ Postgraduate Diploma ก่อนเข้าเรียนระดับปริญญาโทหรือเอก

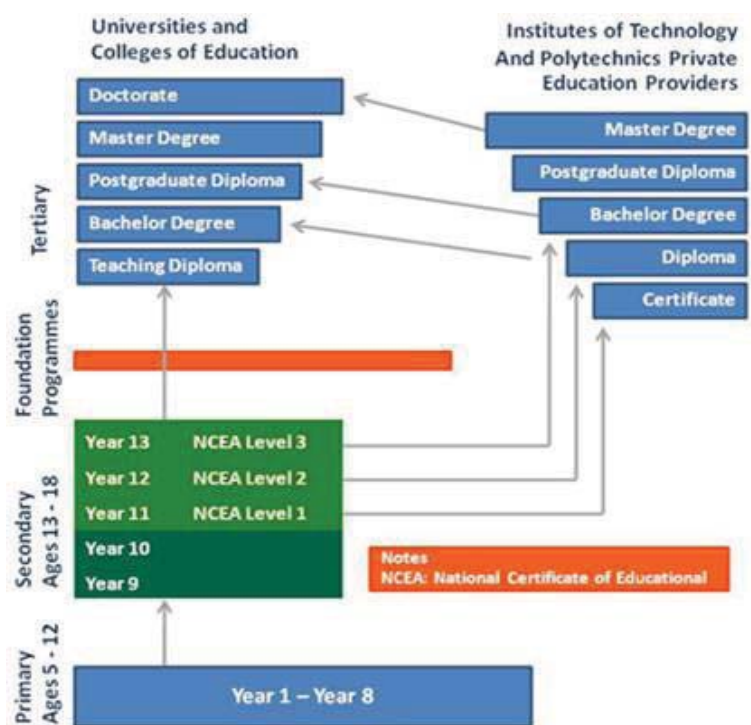
นิวซีแลนด์มีมหาวิทยาลัยที่ได้รับเงินทุนสนับสนุน

จากรัฐจำนวน 8 แห่ง แต่ละแห่งมีมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล มหาวิทยาลัยเหล่านี้มีการประสานงานและร่วมมือในด้านการวิจัยและการพัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอนจากมหาวิทยาลัยและภาคธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศอีกด้วย

ในด้านการศึกษาในสายวิชาชีพจะได้รับการสนับสนุนเพื่อเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานจริงจากสถานประกอบการทั้งของภาครัฐและเอกชน ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยี สถาบันฝึกอบรมอาชีพ วิทยาลัยพาณิชย์ องค์การฝึกอบรมภาคอุตสาหกรรม สถานประกอบการฝึกอบรมการท่องเที่ยว เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพและความพร้อมในการประกอบอาชีพได้ทันทีหลังสำเร็จการศึกษา

การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษานั้น รัฐมีกองทุนสนับสนุนการศึกษาต่อ โดยผู้เรียนจะจ่ายเพียงร้อยละ 30 ของค่าใช้จ่ายในหลักสูตร นอกจากนั้นนักเรียนนิวซีแลนด์ยังสามารถกู้ยืมเงินจากรัฐบาลสำหรับจ่ายค่าเล่าเรียนหรือนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาเพิ่มเติมจากบริการของรัฐบาลและเอกชนได้อีกด้วย โดยจะจ่ายคืนรัฐบาลเมื่อได้ใบรับรองหรือประกาศนียบัตร หรือเมื่อมีรายได้จากการทำงาน

ประเทศนิวซีแลนด์เป็นประเทศที่ได้รับการยอมรับจากนานาชาติเป็นอย่างดีว่ามีการศึกษาที่มีคุณภาพ ทั้งยังมีสภาพแวดล้อมทางด้านการศึกษาที่ปลอดภัยสำหรับนักเรียน นักศึกษาจากต่างชาติ โดยสถาบันการศึกษาในนิวซีแลนด์เกือบทั้งหมด จะมีแผนกที่คอยดูแลนักศึกษาต่างชาติ (international student office) โดยมีเจ้าหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือนักศึกษาต่างชาติตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่ในนิวซีแลนด์ เจ้าหน้าที่จะให้ความช่วยเหลือตั้งแต่การสมัครเข้าเรียน การจัดหาที่พัก ตลอดจนการคอยให้คำแนะนำและความช่วยเหลือด้านอื่นๆระหว่างการศึกษา แสดงระบบการศึกษาในนิวซีแลนด์ดังภาพที่ 1

ภาพ 1 ระบบการศึกษาในนิวซีแลนด์

ที่มา. จาก *Education system and course*, โดย Thai International Education Consultants Association, ค้นจาก http://www.nzstudyth.com/index.php?q=Education_System_Course&to=New_Zealand_Education_System

3. หลักสูตรแห่งชาติ

นิวซีแลนด์มีหลักสูตรบังคับที่ใช้ในโรงเรียนของรัฐทุกแห่ง ซึ่งนักเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาต้องเข้ารับการศึกษารวมถึงทุกคน เป้าหมายของหลักสูตรเพื่อให้เด็กมีความมั่นใจ สามารถเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริงได้ มีความกระตือรือร้น และรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต สารการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 8 กลุ่มสาระวิชา ประกอบด้วย ศิลปะ สุขภาพและกายภาพศึกษา ภาษา คณิตศาสตร์และสถิติ วิทยาศาสตร์สังคม และเทคโนโลยี ซึ่งนักเรียนจะได้รับการพัฒนาความสามารถ 5 ด้านหลัก ได้แก่ ทักษะการคิด การใช้สัญลักษณ์ทางภาษา การจัดการตัวเอง การสร้างปฏิสัมพันธ์ การร่วมมือและการเสียสละ หลักสูตรให้สิทธิ์ครูในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างยืดหยุ่น โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามความต้องการของผู้เรียนและชุมชน (Ministry of Education, 2016)

นอกจากนี้ โรงเรียนยังสามารถเลือกภาษาและหลักสูตรที่จะใช้สอนได้เองนอกเหนือจากภาษาอังกฤษของหลักสูตรแห่งชาตินิวซีแลนด์ โรงเรียนที่เลือกสอน

เป็นภาษาเมารีจะใช้หลักสูตร Te Marautanga o Aotearoa (หลักสูตรเป็นไปตามปรัชญาเมารี) บนพื้นฐานของวัฒนธรรมและค่านิยมเมารี โดยมีเงื่อนไขคือ ต้องสอนเป็นภาษาเมารีไม่น้อยกว่าร้อยละ 51 โรงเรียนเหล่านี้ได้รับการสนับสนุนโดยรัฐ ซึ่งมีทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ภาษาและศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเมารี อันเป็นชนเผ่าพื้นเมือง (Ministry of Education, 2015) นอกจากนั้นยังมีการสอนเป็นภาษาสัญลักษณ์นิวซีแลนด์ (New Zealand Sign Language --NZSL) ซึ่งเป็นภาษาหลักของชุมชนของคนหูหนวกที่มีการพัฒนาหลายชั่วอายุคน มีโครงสร้างภาษาที่สามารถตีความความรู้สึกของคนหูหนวกให้สื่อสารกับภาษาอื่นๆ ได้รับการยอมรับสำหรับการใช้งานในการศึกษาคนหูหนวกตามกฎหมายในพระราชบัญญัติ NZSL จนกระทั่งกลายเป็นภาษาราชการของประเทศนิวซีแลนด์ในปี 2006 ควบคู่ไปกับ ภาษาอังกฤษ และภาษาเมารี

นอกเหนือจากศูนย์การศึกษาสำหรับคนหูหนวกและโรงเรียนสำหรับคนตาบอดแล้ว รัฐบาลมีการสนับสนุนเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการการศึกษาพิเศษซึ่ง

รวมถึงเด็กที่มีความพิการทางสมองและการได้ยินบกพร่อง ผู้ที่มีปัญหาในการเรียนรู้หรือการสื่อสาร ผู้ที่มีอารมณ์หรือพฤติกรรมที่เป็นปัญหา นักเรียนส่วนใหญ่มีความต้องการเข้ารับศึกษาในท้องถิ่นของตน การสนับสนุนจากรัฐจะอยู่ในรูปของเงินทุนผ่านสถานศึกษาเพื่อจัดครูผู้ช่วยและครูผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงการจัดบริการ เช่น การรักษา การบำบัด การให้คำปรึกษา การศึกษาแบบเรียนรวม เป็นต้น (Ministry of Education, 2016)

4. ระบบการบริหารจัดการศึกษา

การจัดการเรียนการสอนแบบปกติมีระบบการบริหารจัดการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ ดูแล้วมีความคล้ายกับระบบการจัดการศึกษาของประเทศไทย วิธีคิดและระบบการจัดการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ (Ministry of Education, 2016) ดังนี้

1. ยึดหลักการให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาที่เน้นความสำคัญของระบบการเรียนรู้ เชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการทำกิจกรรมต่างๆ

2. ระบบการเรียนรู้ ดำเนินการภายใต้ 4 กระบวนการ ได้แก่

2.1 การจัดทำหลักสูตรและวางแผนการสอน ใช้หลักการ ดังนี้

1) จัดการเรียนการสอนตามระดับความสามารถของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนประสบความสำเร็จ

2) สนับสนุนให้เด็กมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ รวมทั้งมีความเต็มใจที่จะเรียนรู้ และทดลองสิ่งใหม่ ๆ

3) จัดการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กที่แตกต่างกัน

4) กำหนดสภาพความสำเร็จ และตัวชี้วัดสำหรับประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

จุดเน้นของการจัดการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา โรงเรียนให้ความสำคัญกับการรู้ภาษา คือการอ่านและการเขียน พร้อมกับวิชาคณิตศาสตร์เป็นสำคัญ สารอื่น ๆ ใช้วิธีบูรณาการ แต่ละวันจะเรียนเรื่องภาษา 2 คาบ คณิตศาสตร์ 1 คาบ เพราะเป็นพื้นฐานสำหรับการคิดและการเรียนรู้ทั้งปวง ส่วนวิชากลุ่มสาระอื่นมักจัดตารางรวม

ไว้ตอนบ่าย โดยจัดเป็นหัวข้อและให้บูรณาการกลุ่มสาระต่างๆ โรงเรียนจะจัดให้หลักสูตรมีลักษณะยืดหยุ่นพอสมควร เช่น บางโรงเรียนมีการสอนศาสนา บางแห่งเรียนเรื่องท้องถิ่น ส่วนในระดับมัธยมศึกษามักจะเป็นโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีการจัดการศึกษาแยกกลุ่มสาระชัดเจน ผู้เรียนมีโอกาสเลือกรายวิชาได้มากขึ้นเพื่อให้ค้นพบตนเอง โดยมีลักษณะเป็นกิจกรรมในหลักสูตร เช่น ด้านช่าง ศิลปะ ดนตรี การแสดง ซึ่งจะจัดเป็นกิจกรรมนอกเวลา

2.2 การเตรียมการสอน

โรงเรียนให้บทบาทครูกับเรื่องการสอนเป็นส่วนสำคัญที่สุด ครูจึงมีเวลาเต็มที่หลังจากเลิกเรียน หรือในระหว่างคาบที่ว่าง เพื่อการจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้ของวันถัดไป หน่วยการเรียนรู้ก็จะมีหัวข้อกว้าง ๆ คล้ายกัน คือ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ทักษะที่เด็กควรได้รับ กระบวนการเรียนรู้ และ เกณฑ์การประเมิน โดยครูจะบันทึกไว้เพื่อประโยชน์ในการสอนของตนเอง

2.3 การจัดการเรียนรู้จะมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดระหว่างระดับประถมศึกษากับระดับมัธยมศึกษา ดังนี้

ในระดับประถมศึกษา เน้นการคล้อยตาม ครูจะกล่าวนำเรื่องที่จะสอนในคาบนั้น และแบ่งกลุ่มเด็กอย่างหลากหลาย ตามความสามารถ และมอบกิจกรรมให้ทำตามความสามารถ บางครั้งอาจแบ่งผู้เรียนเพื่อให้ช่วยเหลือกัน โดยครูมีกติกาในชั้นเรียนอย่างชัดเจน เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม ครูใช้เวลาส่วนใหญ่เข้าไปสอนแต่ละกลุ่มๆ ละ 10 นาที ทำให้รู้จุดอ่อนจุดแข็งของเด็กแต่ละคน ครูมักให้เด็กได้เคลื่อนไหวทั้งในคาบและระหว่างคาบ บางโรงเรียนจะแทรกกิจกรรมพลศึกษาระหว่างคาบ บรรยากาศในห้องเรียนมีมุมหนังสือ มุมนั่งล้อมวงฟังครูเล่านิทาน มุมคอมพิวเตอร์ ให้เด็กค้นคว้าโดยไม่แยกชั่วโมงให้เรียน

ในระดับมัธยมศึกษา เด็กมีความพร้อมมากขึ้น ก็จะแบ่งระดับชั้น จัดเป็นชั้นเรียน มีกิจกรรมกลุ่มที่ทุกคนจะทำกิจกรรมเดียวกัน มีห้องเรียนเฉพาะต่าง ๆ เช่น ห้องปฏิบัติการ ห้องตามวิชาเลือก ห้องสมุด ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการโรงเรียน จะมีส่วนในการสอนด้วยตามสัดส่วน จึงรู้งานวิชาการเป็นอย่างดี

2.4 การประเมินผลและวางแผนปรับปรุง

ในระดับประถมศึกษา ให้ความสำคัญกับการประเมินผลระหว่างเรียนและการประเมินผลงานนักเรียน โดยรวบรวมและจัดแสดงไว้ในห้องเรียนเพื่อให้เด็กได้ภาคภูมิใจในรูปแบบต่างๆ เช่น เย็บรวมเป็นเรื่อง ดัดบนฝาผนังแขวน และจะเปลี่ยนแปลงทุกสัปดาห์ ตามหน่วยการเรียนรู้ใหม่เมื่อเชื่อมโยงการสอนแบบคลัสเตอร์และแบ่งกลุ่มแล้ว ครูจะรู้จักเด็กเป็นรายบุคคลแล้วนำมาปรับปรุงการเรียนได้ตลอดเวลา

ในระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนยังคงประเมินผลเอง ส่วนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีระบบการประเมินจากสำนักงานรับรองคุณวุฒิการศึกษาโดยมีการปรับปรุงเป็นระยะ แต่ก็มีกรอบและเกณฑ์ให้โรงเรียนเป็นผู้ประเมิน ทำให้ลดภาระการสอบระดับชาติลง

3. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.1 มีหลักการส่งเสริมให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์เพิ่มความสามารถและส่งเสริมให้เด็กทุกคนประสบความสำเร็จ

3.2 ขั้นตอนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีดังนี้

1) การรู้จักเด็กเป็นรายบุคคล ครูจะรู้จักนักเรียนเป็นอย่างดีจาก อัตราส่วนครูต่อนักเรียน คือ 1: 25 การแบ่งกลุ่มการสอนที่เน้นความสามารถ ได้ใกล้ชิดกับนักเรียน ไม่จำเป็นจะต้องมีการคัดกรองทุกคน แต่จะเลือกเฉพาะนักเรียนที่มีปัญหาเฉพาะ ซึ่งจะมีเครื่องมือสำหรับการคัดกรองเฉพาะ

2) การช่วยเหลือนักเรียน การช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาจะบูรณาการอยู่ในการสอน เน้นให้เด็กพัฒนาเต็มความสามารถ ใช้วิธีการเชิงบวกให้ได้ภูมิใจในผลงานของตนเอง สร้างวินัยเชิงบวกและการมีกิจกรรมที่หลากหลาย การช่วยเหลือโดยนักวิชาชีพ กรณีที่ค้นพบนั้น ต้องอาศัยนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และครูการศึกษาพิเศษที่ปฏิบัติงานในหลาย ๆ แห่ง

3) การร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียน การพบผู้ปกครองมักไม่เป็นทางการ เพราะครูต้องสอนได้แก่ ช่วงก่อนหรือหลังเลิกเรียน การพบเป็นทางการได้แก่ การประชุมผู้ปกครองโดยผู้ปกครองที่เป็นคณะ

กรรมการบริหารโรงเรียน ทำให้รู้สึกมีส่วนร่วมสูง

4) การช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ นักวิชาชีพจะปฏิบัติงานในหลายโรงเรียนเชื่อมโยงกับครูที่ปรึกษาที่ทำหน้าที่หลักในการดูแลเพราะมีความใกล้ชิดกับเด็ก

4. ระบบกิจกรรมนักเรียน

ในระดับประถมศึกษาไม่เน้นการแยกเพราะใช้วิธีบูรณาการ เด็กมีกิจกรรมในช่วงเรียนที่หลากหลายอยู่แล้วในระดับมัธยมศึกษา เป็นกิจกรรมในหลักสูตรวิชาเลือกตามความสนใจ ด้านกีฬา ดนตรี ศิลปะ งานช่าง การแสดง ฯลฯ มีกิจกรรมด้านบริการสังคม นักเรียนจะค่อยๆ ค้นพบอัตลักษณ์ของตนเองซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับวัยรุ่น มีระบบ “บ้าน” รวมกลุ่มตามแนวตั้ง(ทุกชั้นปี) มีครูรับผิดชอบบ้าน มีกิจกรรมบ้าน แข่งขันระหว่างบ้าน การให้รุ่นพี่ดูแลน้อง

5. ปัจจัยความสำเร็จของสถานศึกษา

ความสำเร็จของการจัดการศึกษามีปัจจัยมาจากการบริหารจัดการที่ดีของสถานศึกษา ได้แก่ มีระบบบริหารที่ดี มีระบบกระจายอำนาจที่ดี มีการจัดทรัพยากรที่เป็นธรรม ครูมีบทบาทชัดเจน มีสัดส่วนเหมาะสม ภารกิจระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาชัดเจน และมีระบบประเมินคุณภาพทุก 3 ปี

การจัดการเรียนการสอนแบบพหุวัฒนธรรม ความปลอดภัยทางวัฒนธรรม

นิวซีแลนด์มีนโยบายส่งเสริมให้ทุกโรงเรียนมีศักยภาพในการจัดการศึกษาที่สามารถรองรับผู้เรียนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมและความสามารถในการเรียนรู้ โรงเรียนต้องปลอดภัยทั้งด้านกายภาพ เช่น มีสถานที่สนับสนุนการทำกิจกรรมทางวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และด้านอารมณ์ เช่น ต้องคอยสอดส่องไม่ให้มีการกลั่นแกล้ง ข่มขู่ นักเรียนที่มาจากต่างถิ่น ต่างวัฒนธรรม โรงเรียนต้องยอมรับและเห็นคุณค่าในความแตกต่างด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีของนักเรียนแต่ละคน นักเรียนต้องได้รับการส่งเสริมความสามารถและตระหนักถึงศักยภาพและความแตกต่างที่โดดเด่นทางวัฒนธรรม ครูมุ่งความสนใจไปที่การสอน ขณะที่นักเรียนมุ่งความสนใจไปที่การเรียนรู้

ซึ่งช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม มีความยืดหยุ่นในการพัฒนา สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ทำให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัย อาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างถูกออกแบบมารองรับนักเรียน ครู เจ้าหน้าที่ และผู้มาเยือนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย

โรงเรียนจะมีการทบทวนตนเองเกี่ยวกับความปลอดภัย เพื่อให้มั่นใจว่าเหมาะสำหรับนักเรียนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ข้อมูลจะถูกเก็บรวบรวมจากเจ้าหน้าที่ นักเรียน และผู้ปกครอง จากนั้นนำผลมาวิเคราะห์เพื่อดูว่านักเรียนและผู้ปกครองคิดอย่างไรต่อโรงเรียน มีสิ่งใดบ้างที่ยังรู้สึกว่าเป็นจุดเสี่ยง หรือเป็นกำแพงขวางกั้นการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมและความสำเร็จของนักเรียน (Education Review Office, 2016)

การศึกษาแบบเรียนรวม

การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive education) เป็นการมอบสิทธิทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียนทุกคน โดยเคารพในความแตกต่างด้านความจำเป็น ความสามารถ และลักษณะพิเศษของแต่ละบุคคล รวมถึงการจัดปัญหาอุปสรรคต่างๆที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนควรได้รับและเป็นรากฐานความเสมอภาคทางสังคม (UNESCO, 2015) หากมองแบบผิวเผินก็ดูเหมือนน่าจะมีปัญหาด้านความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน แต่จากผลวิจัยพบว่าการเรียนรู้ร่วมกันจะช่วยให้เด็กที่มีความแตกต่างมีพัฒนาการดีกว่า การเรียนแบบแยก สอดคล้องกับมหาวิทยาลัย Concordia ประเทศสหรัฐอเมริกาที่กล่าวว่าการศึกษแบบรวมนอกจากจะช่วยให้นักเรียนผู้ที่มีความแตกต่างมีผลการเรียนดีขึ้นแล้ว ยังทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการร่วมมือและช่วยเหลือกันเหมือนการทำงานในชีวิตจริง (Concordia, 2016) ที่โรงเรียนในประเทศนิวซีแลนด์การจัดศึกษาแบบรวมถือเป็นหน้าที่ตามกฎหมายต้องปฏิบัติตามดังที่ (Education.govt.nz, 2016) กล่าวไว้ว่า “ประชาชนทุกคนผู้ซึ่งมีความจำเป็นต้องเข้ารับการศึกษแบบพิเศษ (ไม่ว่าจะมีความบกพร่องหรืออะไรก็ตาม) มีสิทธิในการเข้าเรียนและได้รับการศึกษาในโรงเรียนของรัฐเหมือนคนทั่วไป” (Education.govt.nz, 2016) นั้นย่อมแสดงว่า ภายใต้หลักสูตรแห่งชาติ นักเรียนที่มีความแตกต่างด้านวัฒนธรรม หรือมีความบกพร่องทั้งด้านร่างกายและสติปัญญาต้องได้รับการส่งเสริมให้มีความ

มั่นใจ รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนได้ตามความเหมาะสม ในปี 2016 รัฐบาลตั้งเป้าหมายว่า นักเรียน 98% ที่เพิ่งเข้าโรงเรียนจะต้องได้รับการบริการทางศึกษาที่ดีกว่า นักเรียนที่เป็นชาวเมารี (Maori) และแปซิฟิก (Pasifika) จะต้องสำเร็จการศึกษาเพิ่มขึ้น (OECD, 2013)

การประเมินผล

เมื่อห้องเรียนประกอบด้วยผู้เรียนที่หลากหลาย โดยมีเป้าหมายอยู่ที่ความสามารถด้านวิชาการและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว นักเรียนเหล่านั้นจะเข้าสู่ภาคแรงงานอย่างเต็มตัว และต้องมีการประสานงานหรือทำงานร่วมกัน ดังนั้นการประเมินสัมฤทธิ์ทางการศึกษาจึงหลากหลาย มีการประเมินด้านความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่มควบคู่กับการประเมินความสามารถรายบุคคล ครอบคลุมนักเรียนที่มีความแตกต่างทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและวัฒนธรรม แต่ยังคงมีความเป็นมาตรฐานเหมือนเดิม เช่น อนุญาตให้นักเรียนที่มีทักษะภาษาอังกฤษไม่สูงสามารถนำพจนานุกรมเข้าห้องสอบได้ หรืออาจจะมีการแปลเป็นภาษาถิ่น จัดเตรียมข้อสอบเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความพิการทางสายตา ข้อสอบมีความเป็นกลางวัฒนธรรมและเชื้อชาติ อนุญาตให้นักเรียนแสดงความสามารถได้หลายวิธีตามความถนัดของแต่ละคน นักเรียนบางคนได้อาจได้รับอนุญาตให้ใช้เวลาทำข้อสอบนานกว่าคนอื่น (Education Reform, 2013)

ทั้งนี้เนื่องจากการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบพัฒนาการของผู้เรียนและนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนเพิ่มจุดแข็งและปิดช่องว่างทางศึกษา (Mahuika & Bishop, 1998) ไม่ใช่เป็นการประเมินเพราะต้องการวัดผลว่านักเรียนคนใดควรได้รับการเลื่อนชั้นให้สูงขึ้นเพียงอย่างเดียว การประเมินจึงมีบทบาทเป็นเสมือนเครื่องมือที่จะทำให้ครูและผู้ปกครองทราบว่ามีนักเรียนมีความก้าวหน้าอย่างไร มีจุดอ่อนอะไรบ้างและจะร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนให้สูงขึ้นได้อย่างไร

การสร้างโรงเรียนที่ปลอดภัยด้านการแสดงออกทางวัฒนธรรม

การสร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เต็มไปด้วย

มิตรภาพและความอบอุ่นมีรากฐานมาจากอดีต ตั้งแต่ปี 1840 ซึ่งได้มีการทำสนธิสัญญาร่วมกันระหว่าง ร้อยโท ฮอบสัน (Hobson) ผู้แทนของประเทศอังกฤษกับผู้นำของชาวเมารี ในสนธิสัญญาดังกล่าวมีบทบัญญัติถึงการอยู่ร่วมกันของชนเผ่าเมารีและชาวอังกฤษ ดังนี้ มาตรา มาตราที่ 1 เมารีจะยกอำนาจการปกครองและการบริหารให้อังกฤษ มาตราที่ 2 อังกฤษจะยกอำนาจเหนือดินแดน ป่าไม้ การประมงและแหล่งทรัพยากรอื่นๆ ให้ชาวเมารี และ มาตราที่ 3 ชาวเมารีรับประกันให้ชาวอังกฤษเป็นพลเมืองที่ถูกต้อง (Macfarlane, 2007) หลังจากนั้นจึงพัฒนามาเป็นนโยบายต่างๆ โดยเฉพาะด้านการศึกษา ชาวเมารีสามารถกำหนดหลักสูตรและการเรียนเพื่อสืบสานภูมิปัญญา วัฒนธรรม ความเชื่อและการปฏิบัติต่างๆ ไม่ให้สูญหาย นอกจากสนธิสัญญาแล้วยังมีการปฏิบัติตามกรอบแนวคิดเรื่องวงล้อการศึกษา (The Education Wheel) เพื่อสร้างพฤติกรรมและผลลัพธ์การเรียนรู้สำหรับนักเรียนชาวเมารี ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่

- 1) การสร้างสัมพันธ์ภาพ ครูต้องเรียนรู้และรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ
- 2) ความมุ่งมั่นตั้งใจ การเป็นครูที่มีความสามารถจะต้องพัฒนาทักษะ ขวนขวายหาความรู้ ทำงานด้วยความซื่อตรง มีความสง่างาม
- 3) ความใส่ใจในการอยู่ร่วมกัน ส่งเสริมให้ครูเชื่อมต่อกับวัฒนธรรมด้วยความเอื้ออาทร
- 4) ความเป็นเอกภาพและการหลอมรวม โรงเรียนครูและนักเรียนจากต่างวัฒนธรรมยอมรับคุณค่าซึ่งกันและกัน ร่วมกันสร้างสังคมให้เป็นหนึ่งเดียว
- 5) มีหัวใจที่เปิดกว้าง เอาใจเขามาใส่ใจเรา โรงเรียนพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานด้วยความใส่ใจต่อนักเรียนและครู จากปัจจัยที่กล่าวมาทำให้โรงเรียนค่อยพัฒนาตัวเองจนกลายเป็นสถานที่ปลอดภัยสำหรับนักเรียนจากต่างวัฒนธรรมและต่างความสามารถในการเรียนรู้ ซึ่งไม่เฉพาะแค่เพียงนักเรียนที่มีเชื้อสายเมารีเท่านั้น แต่ยังรวมถึงนักเรียนที่อพยพย้ายถิ่น หรือลี้ภัยตามผู้ปกครอง และนักเรียนที่มาศึกษาต่อในประเทศนิวซีแลนด์ทุกคน

หลักฐานชิ้นหนึ่งที่บ่งบอกว่าโรงเรียนเป็นสถานที่

ปลอดภัยทางวัฒนธรรม สามารถดูได้จากการที่รัฐบาลได้ประกาศให้ภาษาเมารีเป็นภาษากลางอีกหนึ่งภาษา นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ มีการส่งเสริมให้จัดการเรียนแบบสองภาษา คือภาษาอังกฤษกับภาษาเมารี นักเรียนสามารถเลือกเรียนเป็นภาษาเมารีได้ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้เพื่ออนุรักษ์ภาษาและวัฒนธรรม (Ministry of Education, 2015)

ระบบการช่วยเหลือและความร่วมมือความร่วมมือจากชุมชน

รัฐบาลนิวซีแลนด์โดยกระทรวงการศึกษาได้มอบอำนาจให้แต่ละสถานศึกษามีอำนาจในการจัดการศึกษา และจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม ชุมชน โดยสถานศึกษาจะแต่งตั้งที่ปรึกษาประกอบด้วยผู้แทนจากกลุ่มต่างๆ สหภาพครู องค์กรอาชีพ นักวิชาการ กลุ่มนักธุรกิจ กลุ่มวัฒนธรรม ฯลฯ แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อการดึงภาคสังคมมีส่วนร่วมในเป็นผู้ขับเคลื่อนการศึกษา ชุมชนจะคอยให้ความช่วยเหลือสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ เช่น ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ภาษา ภูมิปัญญา ฯลฯ ส่วนโรงเรียนเองก็เปิดกว้างรับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและความต้องการของชุมชน มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีที่ต้องให้ความดูแลเป็นพิเศษ ในลักษณะดังกล่าวทำให้ผู้ปกครองนิยมนำลูกมาเรียนในระดับ Early Childhood มากยิ่งขึ้นเนื่องจากมีความไว้วางใจโรงเรียน และต้องการให้ลูกได้เรียนรู้วัฒนธรรมอื่นๆ จากข้อมูลของกระทรวงศึกษาในห้วงปี 2009-2014 พบว่าจำนวนเรียน Early Childhood เพิ่มขึ้นมากจนขึ้นทั้งนักเรียนที่มีเชื้อสายเอเชีย เชื้อสายแปซิฟิก เชื้อสายเมารี และอื่นๆ ในโรงเรียนมีความหลากหลายทางภาษาถึง 71 ภาษา (Shuker & Cherrington, 2016)

ความร่วมมือจากหน่วยงาน NZFMC

The New Zealand Federation of Multicultural Councils Inc. (NZFMC) เป็นหน่วยอิสระ ก่อตั้งเมื่อปี 1989 เพื่อเป็นชุมชนชาติพันธุ์ที่อยู่ในประเทศนิวซีแลนด์ ทำหน้าที่หลักในการสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือและแบ่งปันข้อมูลด้านวัฒนธรรม ประเพณี ภาษา เชื้อชาติระหว่างกัน นอกจากนั้นยังให้การสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญแก่หน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะหน่วยงานราชการและโรงเรียน

ในกรณีที่ครูขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับนักเรียนใหม่จากต่างวัฒนธรรม NZFMC จะเข้ามาให้ความช่วยเหลือ นอกจากนี้ยังได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมที่สำคัญหลายอย่าง เช่น กิจกรรมค่ายยุวชน 2016 ที่ Wellington จัดประชุมการมีส่วนร่วมของชุมชนชาติพันธุ์ ใน Auckland สรรหาสมาชิกเป็นคณะกรรมการธิการของโรงเรียน จัดฝึกอบรมเรื่อง Peace Education ให้แก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง (Education Reform, 2016)

ความร่วมมือจากรัฐบาล

นอกจากจะให้ชุมชนและองค์กรต่างๆ มีบทบาทในการร่วมกันพัฒนาสังคมและการศึกษาให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงแล้ว รัฐบาลเองก็ยื่นมือเข้ามาช่วยเตรียมพลเมืองใหม่ให้พร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษาด้วย ทุกปีๆ ประเทศนิวซีแลนด์จะรับผู้ลี้ภัยประมาณ 750 คน ผ่านทางสหประชาชาติ ซึ่งมีความหลากหลายทางเชื้อชาติมาก เช่น อัฟกานิสถาน โคลัมเบีย เอธิโอเปีย อิรัก พม่า โซมาเลีย ชูดาน ซีเรีย ฯลฯ รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการจะจัดทำคู่มือผู้ลี้ภัยสำหรับโรงเรียนเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการศึกษา คู่มือประกอบด้วยส่วนต่างๆ เช่น การต้อนรับนักเรียน การสมัครเรียน การวางแผนและจัดโปรแกรมการสอนที่มีประสิทธิภาพ การเรียนแบบสองภาษา การเดินทางไปเรียน ฯลฯ โดยมีที่ปรึกษาอาวุโสด้านผู้ลี้ภัยและผู้อพยพคอยที่เป็นเจ้าหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ มีสำนักงานอยู่ที่ Christchurch, Wellington, Hamilton และ Auckland คอยให้คำแนะนำและสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญ ผู้อพยพหรือผู้ลี้ภัยที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่จะได้รับสิทธิในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับเรียนพิเศษด้านภาษา จำนวนเงินตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาและประเภทของการย้ายถิ่น เช่น นักเรียนที่มาจากครอบครัวผู้อพยพ หากกำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาจะได้รับ 850 เหรียญต่อปี ระดับมัธยมศึกษาได้รับ 1,500 เหรียญต่อปี แต่ถ้ามาจากครอบครัวผู้ลี้ภัย หากกำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาจะได้รับ 1,250 เหรียญต่อปี ระดับมัธยมศึกษาได้รับ 1,900 เหรียญต่อปี (Education.govt.nz, 2016)

จะเห็นว่ารัฐบาลนิวซีแลนด์มีส่วนสำคัญทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร กำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียน และเตรียมความพร้อมนักเรียนเข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อให้พลเมืองไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติ ศาสนา

หรือมีความบกพร่องใดๆ ก็ตามมีโอกาสดำเนินการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันทุกคน

ความสำเร็จของการจัดการศึกษา

ในขณะที่หลายประเทศมีความกังวลเกี่ยวกับความสงบสุขของสังคม ที่มีประชาชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก แต่รัฐบาลนิวซีแลนด์กลับมองว่านี่คือโอกาสทางเศรษฐกิจในการสร้างรายได้เข้าประเทศ จึงมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีอาวุธทางปัญญา ผลผลิตสินค้ากลับไปขายยังประเทศที่อพยพมา เนื่องจากคนเหล่านั้นทราบความต้องการ เข้าใจวัฒนธรรมและภาษาเป็นอย่างดี นอกจากการผลิตสินค้าแล้วนิวซีแลนด์ยังมองการศึกษาเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้เข้าประเทศอีกทางหนึ่ง จึงได้ร่วมมือกับสถานศึกษาต่างๆ พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ รองรับนักศึกษาจากต่างชาติ มีการรณรงค์โดยซูเปอร์เด้น เรียน (Learn) อาศัย (live) ทำงาน (work) เพื่อดึงดูดนักเรียนจากต่างประเทศจากสถิติในปี 2014 มีนักเรียนต่างชาติถึง 103,321 คน ส่วนใหญ่เป็นชาวจีน อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไทย ซาอุดีอาระเบีย เยอรมัน บราซิล ฝรั่งเศส และฟิลิปปินส์ ตามลำดับ ก่อให้รายได้เข้าประเทศถึง 883.8 ล้านดอลลาร์นิวซีแลนด์ (Education.govt.nz, 2016a) ในด้านความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันในสังคม เราแทบจะไม่เคยได้ยินข่าวการประท้วงของประชาชนหรือการก่อการร้ายเลย ในทางตรงกันข้ามเรามักจะได้ยินข่าวเกี่ยวกับความร่วมมือใจของภาคประชาชน ในการช่วยกันสร้างสรรค์สังคมให้น่าอยู่ เป็นสวรรค์ของทุกคน โดยที่ความสำเร็จด้านการจัดการศึกษาก็ปรากฏให้เห็นชัดเจนจากผลทดสอบของ PISA ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

สรุป

ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในระบบการศึกษาได้กลายเป็นสิ่งที่น่าศึกษาในโลกยุคโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลกระทบโดยตรงกับผู้เรียน สภาพแวดล้อมและการจัดการศึกษา ซึ่งต่อมาได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและการทำงานในโลกของความหลากหลายของการ

เรียนรู้ ดังนั้นวิธีการที่เราจะสามารถปรับเปลี่ยนสถาบันการศึกษาที่อยู่ท่ามกลางความหลากหลายได้ จึงเป็นส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาที่สมบูรณ์ (Hiroko, 2016)

จากการศึกษาจะพบว่า การจัดการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์นั้นเอื้อต่อความหลากหลายของผู้เรียน ตั้งแต่ระบบบริหารจัดการ หลักสูตร การเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งเห็นว่าครบทั้งระบบ สำหรับประเทศไทย ภาครัฐรวมทั้งสถานศึกษาเองก็มองว่า นักเรียนแต่ละคนมีศักยภาพที่แตกต่างกันไป และทุกคนต่างต้องการความสุขในการเรียนรู้ แต่ในขณะนี้สถานศึกษาไทยยังให้ความสำคัญกับการที่นักเรียนเรียนไปเพื่อความโดดเด่นเรื่องวิชาการ เพื่อผลคะแนนสอบระดับชาติ หรือเพื่อเศรษฐกิจของประเทศ เป็นต้น ซึ่งมุมมองเหล่านี้ส่งเสริมให้นักเรียนมุ่งเน้นไปที่การเรียนให้ได้คะแนน

ดี มากกว่าการเรียนรู้ที่เป็นไปตามความสนใจความถนัดหรือความเป็นตัวของตัวเอง ดังนั้น ภาครัฐรวมถึงสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมแนวคิด การศึกษาที่มุ่งเน้นให้เห็นว่านักเรียนแต่ละคนมีความสามารถหลากหลาย มีความเป็นอัจฉริยะบุคคลที่แตกต่างกัน ซึ่งควรจะได้รับ การสนับสนุนแตกต่างกันไป สถานศึกษาของไทยหลายๆ แห่ง ก็มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้เรียน เช่น ความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ฯลฯ การจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ก็ด้วยการนำแบบอย่างของประเทศที่ประสบความสำเร็จมาปรับใช้ โดยเพิ่มความยืดหยุ่นของหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งสถานศึกษาควรต้องมีการเปิดกว้างแสดงให้ เห็นถึงการส่งเสริมการศึกษาเพื่อความเป็นมนุษย์ เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างเป็นปกติสุข และเพื่อดึงศักยภาพของนักเรียนมาสร้างสรรค์พัฒนาประเทศต่อไป

References

- Education.govt.nz. (2016). *Education in New Zealand*. Retrieved from <http://www.education.govt.nz/home/education-in-nz>
- Education Reform. (2016). *Multicultural education*. Retrieved from <http://edglossary.org/multicultural-education/>
- Hiroko, A. (2016). *Creating multicultural change on campus*. Retrieved from <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/2005615X.2016.1241622>
- Macfarlane, A., Glynn, T., Cavanagh, T., & Bateman. (2007). Creating cultural for Maori students. *The Australia Journals of Indigenous Education*, 36(1), 66-66.
- Mahuika, R., & Bishop, R. (1998). *Issue of culture and assessment in New Zealand education pertaining to Maori students*. Waikato: University of Waikato.
- Ministry of Education. (2015). *Introduction to the New Zealand education system*. Retrieved from <http://www.gelpnz2015.org/assets/Introduction%20to%20the%20New%20Zealand%20Education%20System%20Overview-v7%20Web.pdf>
- Ministry of Education. (2016). *New Zealand education system: Overview*. Retrieved from <http://www.education.govt.nz/assets/Uploads/NZ-Education-System-Overview-publication-web-format.pdf>

- OECD. (2013). *Education policy outlook: New Zealand*. Retrieved from http://www.oecd.org/education/EDUCATION%20POLICY%20OUTLOOK%20NEW%20ZEALAND_EN.pdf
- Shuker, M. J., & Cherrington, S. (2016). Diversity in New Zealand early childhood education: Challenges and opportunities. *International Journal of Early Years Education*, 24(2), 1-16.
- Soumitra, D., et al. (2016). *The Global innovation index 2016: Winning with global innovation*. Retrieved from <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2016-report>
- Thai International Education Consultants Association (TIECA). (2016). *Education system and course*. Retrieved from http://www.nzstudyth.com/index.php?q=Education_System_Course&to=New_Zealand_Education_System

